

Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 29.12.2016 Accepted/Kabul: 06.03.2017

DOI: 10.5505/pausbed.2017.04880

PRIMARY SCHOOL TEACHERS' VIEWS OF THE PRACTICES IN CURSIVE ITALIC WRITING*

Türkay Nuri TOK**, Hakan SARICA***

Abstract

The aim of this study is to define primary school teachers' views of the practices in cursive italic writing. In order to achieve this goal descriptive survey model was used within the framework of the research questions directed to the teachers. This research's participant group consists of 52 teachers working in public primary schools in Serinhisar in Denizli. A data collection tool that includes ten questions was used in the research. The average and standard deviations were given a place in the analysis of data; Independent Samples T-Test were used in the section where primary school teachers' views of the practices in cursive italic writing were tried to define in relation to the gender and seniority. According to the conclusions derived from the study; primary school teachers think that students generally have problems in practices in cursive italic writing. While there is no significant difference in teachers' views of cursive italic writing in terms of gender, it is understood that there is a significant difference between senior and junior teachers' views of cursive italic writing according to their seniority. Teachers who worked 15 years and more in the profession are of the opinion, in comparison to the young teachers, that students experience less problems in cursive italic writing issue.

Key Words: Primary School Teachers, Cursive Italic Writing, Descriptive Survey Model.

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BİTİŞİK EĞİK YAZI UYGULAMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Özet

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu amaca ulaşabilmek adına öğretmenlere yöneltilen araştırma soruları çerçevesinde betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu araştırmanın katılımcı grubunu Denizli ili Serinhisar ilçesindeki devlet ilkokullarında görev yapmakta olan 52 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada on sorudan oluşan bir veri toplama aracı kullanılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama ve standart sapmalara yer verilmiş; cinsiyet ve kıdeme ilişkin sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışıldığı bölümde Independent Samples T-Testi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; ilkokul sınıf öğretmenleri bitişik eğik yazı uygulamalarında öğrencilerin genel anlamda sorun yaşadıklarını düşünmektedirler. Öğretmenlerin cinsiyetleri açısından bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunmazken, kıdemlerine göre bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri arasında kıdemli ve genç öğretmenlerin arasında anlamlı bir farkın olduğu

* Pegem Akademi ve İstanbul Kültür Üniversitesi tarafından 21-24 Nisan 2016 tarihinde Antalya'da düzenlenen 25. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Doç. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, DENİZLİ.

e-posta: turkaytok@gmail.com

*** Denizli Mili Eğitim Müdürlüğü, DENİZLİ.

e-posta:haksarica@gmail.com

anlaşılmaktadır. Meslekte 15 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenler, genç öğretmenlere göre öğrencilerin bitişik eğik yazı konusunda daha az sorun yaşadıklarını düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenleri, Bitişik Eğik Yazı, Betimsel Tarama Modeli.

1. GİRİŞ

Toplumların gelişmesinin temelinde toplumun yapı taşı olan bireylerin iyi birer okuma yazma becerisine sahip olmaları yatmaktadır. Bunun temelinde çağdaşlaşmanın getirdiği bilgi birikimini istenilen düzeye ulaştırma çabası vardır. Etkin bir okuma yazma becerisine sahip olmayan bireylerin istenilen düzeyde bilgi birikimine sahip olmaları beklenemez. Etkin ve başarılı bir okuma yazma becerisine sahip olan bireylerin okul hayatı da aynı oranda başarılı olmakta ve bunun yanında iyi bir bilgi birikimine sahip olmaktadır. Bu nedenle bireyin yaşamı boyunca kullanacağı yazı eyleminin birey için önemi büyüktür. Bu uygulamanın başlangıç yeri ilkökul birinci sınıftır ve ardından temel eğitim süresince devam edecektir. Bitişik eğik yazı bununla da kalmayıp bireyin okul yaşamı, günlük yaşamı ve iş yaşamında kullanacağı kişiliğini yansıtan ve kişiyle özdeşleşen ve yaşam boyu süren bir eylemdir.

İnsanlığın sahip olduğu çağdaş uygarlığın büyük ölçüde okuma yazmaya dayanan bir uygarlık olduğu söylenebilir. Bu kadar büyük bir işleve sahip olan okuma yazma becerisinin temelleri ilkökuma-yazma çalışmaları ile atılmaktadır. İlkokuma-yazma öğretiminin genel amacı, çocuğa yaşamı boyunca kullanacağı okuma-yazma temel becerilerini kazandırmaktır (Ünüvar ve Çelik, 1999). Tok, Tok ve Mazı (2008), okuma-yazma becerilerini, bireyin kendini gerçekleştirmesini ve dolayısıyla toplumun sürekliliğini sağlayan temel yaşam becerilerinden biri olarak görmektedirler. Çelenk (1999, 2003) de uygar toplumlarda bireyin kendi uğraş alanında ilerlemesinin ve önemli görevlere gelmesinin, gelişmiş bir okuma-yazma becerisine sahip olmasıyla mümkün olabileceğini belirtmektedir. Okuma yazma becerisinde önemli olan niteliktir. "Okuma yazma nasıl öğretilirse öğretilsin" demek, doğru bir düşünce tarzı değildir. Çocuğa kazandırılacak okuma yazma becerisi, "hızlı, doğru, anlayarak ve kavrayarak" okuma ve okuduğundan zevk alma, bir başka anlatımla "eleştirel" bir okuma ve işlek, düzgün bir yazma, ilkökuma-yazma öğretiminin temel hedefidir (Tok, Tok ve Mazı, 2008).

Bireyin bilgi birikimini, duygu ve düşüncelerini başka bireylere, çevresine aktarmasının ve paylaşmasının yolu da etkin bir yazma becerisine sahip olmasından geçer. Akyol (2008) yazmayı, insanların düşüncelerini ifade edebilmesi için gerekli olan sembol ve işaretleri devimsel olarak üretebilmesi şeklinde tanımlamaktadır. Diğer bir deyişle yazma, zihindeki duygu, düşünce ve bilgilerin yazılı olarak ifade edilmesidir. Belet ve Yaşar'ın (2007) da belirttiği gibi yazma, bireylerin iletişim kurmaya yönelik gereksinimlerini karşıladığı gibi öğrenmelerine de katkı sağlar. Raimes (1983) yazmanın, bireylerin iletişim kurmaya yönelik gereksinimlerini karşılaması yanında öğrenmelerine de yardım ettiğini ifade etmektedir. Öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesiyle birlikte, onların yazılı anlatım konusunda edindikleri bilgileri uygulamaları ve öğrendiklerinin ötesine geçmeleri sağlanır. Ayrıca, yazma becerileri gelişen öğrenciler, düşünme becerilerini kontrol eder, zihinlerini sürekli kullanır ve öğrenme sürecini daha etkili duruma getirirler.

Hayatımıza bu kadar yakından girmiş olan okuma yazma becerisini kazandıran öğretim faaliyetlerinde, ilk alışkanlıkların dikkatli bir şekilde verilmesi gerekmektedir. Herhangi bir alanda edinilen ilk alışkanlıklar derine işlediğinden yanlış alışkanlıkları

sonradan düzeltilmenin güç olduğu bilinmektedir. Şu halde, ilkokuma-yazma öğretiminin başlangıçtan itibaren, doğru alışkanlıklar yerleştirecek şekilde plânlanması ve uygulanması gereklidir (Öz ve Çelik, 2015). Başaran ve Karatay (2005), ilköğretime başlayan çocukların bitişik eğik yazıyı öğrenmelerinin daha kolay olduğunu ifade etmektedir. El yazısıyla yazmak bilişsel, psiko-motor ve algıyla ilgili becerilerin kullanımını gerektiren karmaşık bir eylemdir (Bonny, 1992). Bitişik yazı, bir harfin bittiği nokta ile bu harften sonra gelen harfin başladığı noktayı birbirine bağlayarak gerçekleştirilen bir yazı türüdür (Güneş, 2007). Bitişik eğik yazı ile harfler birbirine bağlanarak yazılmakta ve kelimeleri oluşturmaktadır. Böylece öğrenci kelimeler ve anlamlar arasında bağlantı kurabilmektedir. Dik temel yazıda ise her harften sonra duraklandığı için hem yavaşlama olmakta, hem de anlam bütünlüğünü etkilemektedir.

Türkiye’de bitişik eğik yazı öğretimi 2005 yılı ilköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda “ses temelli cümle yöntemi” kapsamında birinci sınıfta öğrencilere öğretilmesi kararlaştırılmış ve sonraki sınıflarda da bitişik eğik yazıya devam edilmesi öngörülmüştür.

Milli Eğitim Bakanlığı (2005) bitişik eğik yazıya geçme gerekçesi olarak; bitişik eğik yazının öğrencinin zihinsel gelişimi ve dikkatini geliştirdiği, bitişik eğik yazıdaki sürekliliğin düşüncedeki süreklilikle örtüştüğü ve birbirini desteklediği, böylelikle yazmada kazanılan akıcılığın okuma becerisine de yansıdığı şeklinde açıklanmaktadır. Ayrıca bitişik eğik yazının öğrencilerin parmak ve el kasları için uygun olduğu, öğrencilerin anatomik yapılarından dolayı kalemi genellikle eğik olarak tuttukları, bunun da öğrencilerin bitişik eğik yazıya geçişini kolaylaştırdığı ifade edilmektedir. Bitişik eğik yazıya geçme gerekçelerinden bir diğeri de bitişik eğik yazıdaki estetik görünümün, öğrencilerde de estetik bir bakış açısı kazanmalarına yardımcı olacağı düşüncesidir.

İlkokuma yazma öğretiminde kullanılan bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekilleri, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın 05/08/2015 tarih ve 71 sayılı kararı ile yayımladığı ilköğretim Türkçe Dersi (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programında şu şekilde belirtilmiştir:

SES/HARF GRUPLARI		
1. Grup	e. l. a. n	E. L. A. N
2. Grup	i. t. o. b. u	I. T. O. B. U
3. Grup	k. i. r. ö. s. ü	K. I. R. Ö. S. Ü
4. Grup	m. d. s. y. c. z	M. D. S. Y. C. Z
5. Grup	ç. ğ. p. h	Ç. Ğ. P. H
6. Grup	f. v. ğ. j	F. V. Ğ. J

Okuma yazma çalışmalarında bazı harflerin yazım şekilleri değiştirilmiştir:

- Küçük "f" harfi, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: f).
- Küçük "r" harfi, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: r).
- Küçük "s" ve "ş" harfleri, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: s ve ş).
- Büyük "L" harfi, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: L).
- Büyük "S" ve "Ş" harfleri, örnekte gösterildiği gibi yazılmalıdır (Örnek: S ve Ş).
- Büyük "T" harfi, "kuyruğu sağa kıvrılarak" kendisinden sonra gelen küçük harfe bağlanmalıdır (Örnek: T).

- Büyük "D" harfi, tek hareketle yazılmalı, kendisinden sonra gelen küçük harfe bağlanmamalıdır (Örnek: *D*).
- Büyük harflerin yazımının özel isimlerle öğretilmesi önerilir.
Örnek: Ela, Lale, Ata, Ankara..vb
- Bitişik eğik yazıda "D, F, N, P, V" harfleri yazılış özelliği bakımından kendinden sonra gelen küçük harfle bağlanmaz.

Örnek : *Demet, Fatma, Nevin, Papatya, Vatan*

- Bitişik eğik yazıda büyük harflerle kelime yazılırken harfler birleştirilmez.

Örnek : *ANKARA*

- İlk okuma yazma öğretiminde birinci grup sesler verilirken ses-harf ilişkisi kavratılarak ağırlıklı olarak hece, ikinci grup sesler verilirken ağırlıklı olarak kelime, üçüncü grup sesler verilirken ağırlıklı olarak cümle, dördüncü grup seslerden sonra ağırlıklı olarak metin çalışmaları yapılmalıdır.
- Hece oluşturmada işlek hecelere öncelik verilmelidir.
- Bu yöntemde, hece ve kelime oluşturmaya ilgili yeterince çalışma yapılmalı ve Türkçenin sahip olduğu hece türlerinin tamamı kolaydan zora doğru (*a. al. la. yel. alt. Türk*) tanıtılmalıdır.
- Kelime türetmede Türkçenin ses özelliklerine uygun doğru heceleme yapılabilmek için açık heceye (*le. te. ta. ub.*) ulaşıp daha sonra kelime oluşturmaya geçilmelidir (*le-e-le; e-le-ele; e le*).

Şekil 1: İlkokuma Yazma Öğretiminde Uyulacak İlkeler (TTKB, 2015: 12)

Bitişik eğik yazı öğretiminde üzerinde durulan en önemli konulardan biri yazının okunaklı olmasıdır. Duran (2011), harf öğretiminde yazıların okunaklı olmasını sağlayan etkenleri şu şekilde sıralamaktadır:

- Harflerin gövde, üst ve alt uzantılarının doğru oluşturulması
- Harflerin satır aralığına uygun şekilde yazılması
- Harf iniş çıkışlarının doğru yapılması
- Harflerin eksik kapanmaması
- Bağlantıların doğru yapılması

Ülkemizde ilkokuma yazma öğretimi ile ilgili yapılan pek çok çalışmaya rastlamak mümkündür. Bu çalışmalardan birkaçı bakmak gerekirse Tok, Tok ve Mazi'nin (2008) araştırmasında ilkokuma yazma öğretiminde çözümleme ve ses temelli çözümleme yöntemlerinin bir değerlendirilmesi yapılmış, Tok (2001) araştırmasında ilkokuma yazma öğretiminde kullanılan çeşitli yöntemleri karşılaştırmalı olarak ele almış, Başaran ve Karatay (2005) tarafından yapılan nitel çalışmada, yazma stillerinden eğik el yazısının öğretimi, kullanımının önemi ve eğik el yazısı öğretiminde dikkat edilmesi gereken ilkeler tartışılmıştır. Şahin (2012) bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan problemleri çalışmasında konu edinmiştir. Bitişik eğik yazıya ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilen başka çalışmalar da bulunmaktadır. Bu çalışmaların bazıları nitel, bazıları ise nicel araştırma şeklinde desenlenmiştir (Kazu ve Ersözlü, 2006; Duran, 2011; Yıldırım ve Ateş, 2010). Kadioğlu (2012), bitişik eğik yazıya ilişkin öğrenci görüşleri üzerinde bir araştırma yaparken, Coşkun ve Coşkun (2014), ilkokul ve ortaokullardaki

bitişik eğik yazı uygulamalarına ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine yer vermiştir. Durmuşçelebi ve Avcı(2014) ise “İlköğretim Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıyı Kullanma Düzeyleri” adlı çalışmada doküman incelemesi yapılmıştır. Öğrencilere önce dikte çalışması yaptırılmış, sonrasında defterleri analiz edilmiştir. Benzer bir çalışmayı da bu kez Duran (2015) lise öğrencileri ile yapmış, lise öğrencilerinin bitişik eğik yazıyı kullanım durumlarını araştırmıştır. Turan ve Akpınar (2008), ses temelli cümle yöntemi ve bitişik-eğik yazı uygulamaları üzerinde, Aytan, Güney ve Gün (2010) de bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların giderilmesine yönelik çözüm önerileri üzerinde araştırmalar gerçekleştirmişlerdir.

Görüldüğü gibi yapılan alanyazın taramasında bitişik eğik yazı uygulaması ile ilgili yapılan çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Bitişik eğik yazı uygulamasının olumlu ya da olumsuz yönleri gerek doküman incelemesi olarak, gerekse veli, öğrenci ve öğretmenlerin görüşlerine başvurma şeklinde farklı açılardan ele alınmıştır. Bu çalışmada diğer çalışmalardan farklı olarak, bitişik eğik yazıya ilişkin önceki çalışmalarda araştırılmayan bazı farklı maddelere yer verilmiş, bu konudaki öğretmen görüşlerine başvurulmuştur. Ayrıca Denizli ilinde daha önceden yapılan böylebir çalışmaya rastlanamamıştır. Öğrencilerin bitişik eğik yazı ile yazabilme becerilerine ilişkin öğretmen görüşlerinin yer aldığı bu araştırma ile uygulamanın ne ölçüde olduğu, varsa aksayan tarafları yine öğretmenlerin gözünden irdelenmektedir. Dolayısıyla bu araştırmanın alana küçük de olsa bir katkı yapacağı umulmaktadır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu amacı geliştirmek için şu sorulara yanıt aranmıştır:

İlkokul sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin bitişik eğik yazı ile yazma becerileri boyutundaki;

- a. Harfleri doğru yazma
- b. Yazım kurallarına uygun yazma
 - c. Yazıların eğimi
 - d. Harflerin boyu
 - e. Harflerin birleşim yerleri
 - f. Kelimeler arası uygun boşluk bırakma
 - g. Soldan sağa aynı doğrultuda yazma ölçütleri ve
 - h. Öğrencilerin yazıları okunaklı olup olmadığı hakkındaki görüşleri nelerdir?
 - i.

2. YÖNTEM

Çalışmanın amacı ve bu amaca ulaşabilmek adına öğretmenlere yöneltilen araştırma soruları çerçevesinde betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Karasar (1999) betimsel tarama modelini, geçmişte ya da halen varolan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımları olarak tanımlamaktadır. Balcı (1995), araştırmanın amacı çok sayıda obje veya insana ilişkin bazı betimlemelerde bulunmak ise, işte o zaman tarama modelini en uygun model olarak görmektedir.

2.1. Katılımcılar

Bu araştırmanın katılımcı grubunu Denizli ili Serinhisar ilçesindeki devlet ilkokullarında görev yapmakta olan 57 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada kolay ulaşılabılır durum örnekleme kullanılmıştır. Bu yöntem araştırmaya pratiklik ve hız kazandıran bir yöntemdir. Araştırmacı yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer. Daha çok araştırmacının diğer örnekleme yöntemlerini kullanma olanağı bulamadığı durumlarda kullandığı yöntemdir. Kolay ulaşılabılır örneklem görece olarak daha az maliyetlidir. Araştırmalarda maliyet ve ulaşılabılırlik, örneklem kararında dikkate alınması gereken etkenlerdendir. Ayrıca araştırmanın daha nitelikli, bilgi bakımından zengin, daha iyi durumlara ulaşılabılır olması da engel teşkil etmemesinden dolayı bu yöntem seçilmiştir Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Öğretmenlerin olduğu liste Serinhisar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden temin edilmiş ve görev yaptıkları okullar belirlenmiştir. Listedeki her öğretmene bir kod verilmiştir. Bu öğretmenler arasından 52 kişi gönüllü olarak bu çalışmaya katılmak istediğini belirtmiştir. Katılımcıların kişisel özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Katılımcıların Kişisel Özellikleri

Kişisel Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Erkek	25	48,1
	Kadın	27	51,9
Mezuniyet Türü	Yüksek Lisans	4	7,7
	Lisans	48	92,3
Çalışma Yılı	0-14 yıl	37	71,1
	15 yıl ve üzeri	15	28,8

Araştırmada yer alan katılımcıların cinsiyet, mezuniyet türü ve toplam çalışma yılına ilişkin betimsel istatistikler ayrıntılı bir şekilde incelendiğinde erkek ve kadın katılımcıların birbirine yakın bir dağılım sergilediği (% 48,1 erkek - % 51,9 kadın), büyük çoğunluğunun lisans mezunu olduğu (% 92,3) ve 37 katılımcı (% 71,1) 0-14 yıl çalışma deneyimine sahip iken, geriye kalanların 15 yıl ve üzerinde bir deneyime sahip oldukları görülmüştür.

2.2. Veri Toplama Araçları

“İlkokullarda Bitişik Eşik Yazı Becerilerini Değerlendirme” adlı, alanın uzmanlarından görüş alınarak hazırlanan on sorudan oluşan bir veri toplama aracı kullanılmıştır. Alanyazın taraması yapılarak oluşturulan soru havuzu içerisinden araştırmanın amacı dikkate alınarak 13 soruluk bir anket formu taslağı oluşturulmuştur. Bu taslakta yer alan soruların hazırlanmasında; soruların kolaylıkla anlaşılması, çok boyutlu ve yönlendirici olmaması gibi ilkelere dikkat edilmiştir (Bogdan ve Biklen, 1992). Hazırlanan anket formunun amaca ne derece hizmet ettiği, anlaşılabilirliği ve uygulanabilirliğini kontrol etmek amacıyla üç alan uzmanı ve iki Türkçe öğretmenin görüşlerine sunulmuştur. Uzmanların önerileri doğrultusunda anket formu tekrar düzenlenmiştir. Bu sayede hazırlanan soruların anlaşılır olup olmadığı ve ayrıca araştırma alt problemlerini yansıtıp yansıtmadığı, yani elde edilmek istenen verileri sağlayıp sağlamadığı anlaşılmaya çalışılmıştır. Bunun da araştırmanın inandırıcılığı

açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Aday soru formu, pilot uygulama yapmak amacıyla üç öğretmene uygulanmıştır. Ardından, onların görüşleri doğrultusunda bazı ifadelerde düzeltmeler yapılarak ankete son şekli verilmiştir.

Veri toplama aracının güvenilirlik katsayısı % 93,66 bulunmuş ve araştırma güvenilir kabul edilmiştir. Nuendorf'un (2002) ölçütlerine göre de bu güvenilirlik oranının yeterli olduğu görülmektedir. Araç, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini içeren bilgiler yer almıştır. İkinci bölümde ise beşli likert tipinde on olumlu önermeden oluşan bir tablo yer almaktadır. Tablonun birinci sütununda aşağıdaki maddeler yer almaktadır:

- Harflerin başlangıç noktalarını doğru yapar.
- Harfler arasındaki bağlantıları doğru yapar.
- Harfler arasında uygun boşluk bırakır.
- Harflerin bitiş noktalarını doğru yapar.
- Noktalı yazılan harfleri (ç, i, j, ö, ş, ü) doğru yapar.
- Çizgili yazılan harfleri (f, ğ, t, z) doğru yapar.
- Yazarken harfleri uygun yükseklikte yapar.
- Yazarken harfleri uygun genişlikte yapar.
- Kelimeler arası uygun boşluk bırakmıştır.
- Yazının eğimi olması gerektiği gibidir.

İkinci sütunda 1 için “Kesinlikle Katılmıyorum (1.00 - 1.80)”, üçüncü sütunda 2 için “Katılmıyorum (1.81 - 2.60)”, dördüncü sütunda 3 için “Az Katılıyorum (2.61 - 3.40)”, beşinci sütunda 4 için “Katılıyorum (3.41 - 4.20)”, altıncı sütunda 5 için “Kesinlikle Katılıyorum (4.21 - 5.00)” ifadeleri kodlanmıştır. Öğretmenlerden ilgili ölçütün karşındaki uygun sütuna kodlamayı yapmaları istenmiştir. Bu maddelerde alınacak en yüksek puan aralığı (4.21-5.00) “Kesinlikle Katılıyorum” ifadesidir. Bu da öğrencilerin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin çok olumlu bir görüşe sahip olduğu anlamını taşımaktadır. En düşük puan aralığı (1.00-1.80) ise “Kesinlikle Katılmıyorum” ifadesine karşılık gelmektedir.

2.3. Verilerin Analizi

Araştırmada öncelikle öğretmenlerin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri analiz edilmiştir. Katılımcıların beşli likert tipi önermelere verdikleri cevapların analizinde aritmetik ortalama ve standart sapmalara yer verilmiş; ikinci bölümde ise cinsiyet ve kıdeme ilişkin sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bölümde hangi istatistiksel tekniğin kullanılacağına karar vermek amacı ile tek örneklem Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Elde edilen K-S(z) analizi sonunda el yazısına ilişkin tutum alt boyutunun normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir (K-S(z)=,488; p>0,05). Verilerin analizinde aritmetik ortalama ve standart sapmalara yer verilmiş; cinsiyet ve kıdeme ilişkin sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışıldığı bölümde parametrik bir test olan Independent Samples T-Testi kullanılmıştır. Yapılan istatistiksel analizlerin tümünde .05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır. Verilerin çözümlenmesinde SPSS 21 kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Araştırma iki bölümde ele alınmıştır. İlk bölümde katılımcıların beşli likert tipi önermelere verdikleri cevaplar analiz edilmiş; ikinci bölümde ise cinsiyet ve kıdeme ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Böylece sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmada yer alan katılımcıların, “Bitişik Eğik Yazı Uygulaması”na ilişkin önermeler hakkında verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler aşağıda Tablo 2’de verilmiştir. Tablo 2 ayrıntılı bir şekilde incelendiğinde katılımcılar 2,27 ortalama ile “Yazının eğimi olması gerektiği gibidir.” önermesine en düşük düzeyde katılım gösterirken, “Kelimeler arası uygun boşluk bırakmıştır.” önermesine ise 3,24 ortalama ile en yüksek düzeyde katılım göstermişlerdir. Tablodaki önermeler bir bütün olarak tek boyutta değerlendirildiğinde ise katılımcılar 2,86 ortalama ile “Az Katılıyorum” düzeyinde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 2: Sınıf Öğretmenlerinin Bitişik Eğik Yazı Uygulamasına İlişkin Elde Edilen Bulgular

Önermeler	N	X	SS
Harflerin başlangıç noktalarını doğru yapar	52	3,21	1,109
Harfler arasındaki bağlantıları doğru yapar	52	2,98	1,146
Harfler arasında uygun boşluk bırakır	52	3,02	1,157
Harflerin bitiş noktalarını doğru yapar	52	3,12	1,125
Noktalı yazılan harfleri (ç, i, j, ö, ş, ü) doğru yapar	52	2,81	1,138
Çizgili yazılan harfleri (f, ğ, t, z) doğru yapar	52	2,81	1,103
Yazarken harfleri uygun yükseklikte yapar	52	2,52	1,111
Yazarken harfleri uygun genişlikte yapar	52	2,73	1,185
Kelimeler arası uygun boşluk bırakmıştır	52	3,24	1,124
Yazının eğimi olması gerektiği gibidir	52	2,27	1,157
Toplam	52	2,86	9,060

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşlerine bakmak amacıyla yapılan Independent Samples T-Testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonunda öğretmenlerin cinsiyetlerine göre bitişik el yazılarına ilişkin tutum arasında 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir fark belirlenmemiştir ($t=1,676$; $p>0,05$). Bir başka deyişle öğretmenlerin cinsiyetinin öğrencilerin el yazılarına ilişkin tutumlarında anlamlı bir yordayıcı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular aşağıdaki Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Cinsiyete İlişkin Bulgular

Cinsiyet	N	AO	SS	sd	t	p
Kadın	27	26,70	9,09	50	1,674	,100*
Erkek	25	30,84	8,73			

* $p>0,05$

Öğretmenlerin kıdemlerine göre görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek amacıyla yapılan Independent Samples T-Test analizi sonucunda kıdem ile el

yazısına ilişkin tutum arasında 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur ($t=-2,880$; $p<0,05$). Bu farkın hangi kıdem aralığında olduğunu belirlemek için ortalama değerlere baktığımızda 0-14 yıl kıdeme sahip olanların tutum ortalamalarının ($X(0-14)=2,65$) 15 yıl ve üzeri kıdeme sahip olanların tutum ortalamalarından ($X(15+)=3,40$) daha düşük olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgular aşağıdaki Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Kıdeme İlişkin Bulgular

Kıdem	N	AO	SS	sd	t	p
0-14 yıl	37	26,54	8,24	50	-2,875	,006*
15+ yıl	15	34,00	9,03			

* $p<0,05$

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüz ilköğretim müfredatında uygulanmakta olan ve Türkçe dersi programında yer alan bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin yapılan araştırma sonuçlarına göre; ilkokul sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri irdelendiğinde öğrenciler, bitişik eğik yazı uygulamalarında genel anlamda sorun yaşamaktadırlar. Öğrencilerin; harflerin başlangıç noktalarını, harflerin bitiş noktalarını, noktalı yazılan harfleri, çizgili yazılan harfleri, harfler arasındaki bağlantıları doğru yapma, harfler arasında uygun boşluk bırakma, yazarken harfleri uygun genişlikte yapma, kelimeler arası uygun boşluk bırakma konularında sorunlarının olduğu yargısına ulaşılmıştır. Özellikle de yazının eğimi, harflerin uygun yükseklikte yazılması gibi konularda öğrencilerin daha fazla sorun yaşadıkları anlaşılmaktadır.

Bu konuda yapılan başka araştırmalara da bakıldığında, örneğin Aytan, Güney ve Gün (2010), Turan ve Akpınar'ın (2008) ise yaptıkları araştırmalarında, öğrencilerin bazı harflerin yazımında zorlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yine Yıldırım ve Ateş'in (2010) yaptığı çalışmada da öğretmenler öğrencilerin harfleri birbirine bağlamada, harflerin yazımında, yazım yönünde güçlük yaşadığını, noktalı harflerin noktalarının unutulduğunu belirtmektedirler. Aynı araştırmacılar bitişik el yazısı konusunda yaşanan sorunları çoğu öğretmenin bitişik eğik yazı konusunda yeterince bilgi sahibi olmamasına ve yıllardır bu yazıyı kullanmamış olmasına bağlamaktadırlar. Böyle bir durumda bilinmeyen ve kullanılmayan bir becerinin öğrencilere öğretilmesinde sorunlar yaşanmasının normal olduğu dile getirilmektedir. Engin (2006) de bu sorunların yaşanmasını Türkçe programının yeterince incelenmemesine ve yapılan hizmet içi eğitim seminerlerinin yeterince ciddi yapılmamasına bağlamaktadır. Durukan ve Alver'in (2008) yaptığı çalışmada öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerinin kişisel anlamda yetersiz oldukları ve bitişik el yazısı öğretimi konusunda öğretmenlerin kendi gözlemleriyle oluşan tecrübelerine dayanan bir tutum ortaya koydukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin bitişik eğik yazıyı öğretmede sıkıntı yaşadıkları ve bunun nedenini de kendilerinin bitişik eğik yazıyı bilmemeleri olarak gösterdiklerini vurgulamıştır. Akyol ve Temur (2008) tarafından yapılan araştırmada okuma yazma öğretiminde "ses temelli cümle yöntemi" ile "cümle yöntemi" olarak iki temel yöntemin de kullanılabilirliği ve buradaki önemli noktanın öğretim programının sadece bir yöntem sunması yerine; çoklu yöntem sunması ve öğretmenlerin, öğrencinin ve ailesinin de özelliklerini dikkate alarak hangi öğretim yöntemini kullanacağına karar

vermelidir, sonucuna ulaşmıştır. Baydik ve Kudret (2012) yaptığı çalışmada öğretmenlerin okuma yazma öğretimine ilişkin hizmet içi eğitim almalarının uygulamaya katkı sağlayacağı ve sürece faydalı olacağını belirtmiştir. Ayrıca yapılacak araştırmalarla karma yöntemin ve diğer yöntemlerin okuma yazma öğretimindeki karşılaştırmalı etkisinin, uygulanacak yöntem seçimi konusunda yardımcı olacağı kanısına ulaşmıştır. Uğuz (2006) yaptığı çalışmasında ses temelli cümle yöntemi öğretimindeki en önemli unsurun ses grupları olduğundan bahsetmiştir. Bu yöntemi uygulayan öğretmenlerin yöntemi olumlu algıladıkları yargısına ulaşmıştır. Demir ve Ersöz'ün (2016) yaptıkları çalışmada bitişik eğik yazı öğretiminin gözden geçirilmesi gerektiğini vurgulanmıştır. Oyun bazlı etkinliklerin yöntemde dahil edilmesi ve işlevselliğin artırılması gerektiğini vurgulanmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri cinsiyet değişkeni açısından bakıldığında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Ancak katılımcıların kıdemlerine göre bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin görüşleri ele alındığında bu konuda kıdemli ve genç öğretmenlerin arasında anlamlı bir farkın olduğu anlaşılmaktadır. Meslekte 15 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenler, genç öğretmenlere göre öğrencilerin bitişik eğik yazı konusunda daha az sorun yaşadıklarını düşünmektedirler. Diğer bir anlatımla kıdemli öğretmenlerin "katılıyorum" sınırına yakın bir görüşe sahip oldukları, öğrencilerin el yazısına ilişkin tutumlarında bazı sıkıntıların olduğunu; ancak diğer öğretmen grubuna göre bu sorunları çok büyük sorunlar olarak görmedikleri anlaşılmaktadır. Genç öğretmenler ise bitişik el yazısı konusunda öğrencilerin yaşadıkları sorunları daha büyük sorunlar olarak görmektedirler. Bu yaklaşım farkı da şundan kaynaklanıyor olabilir: Deneyimli öğretmenler, öğrencilerin el yazısı konusunda yaşadıkları sorunları, geçmiş yaşantılarından da esinlenerek zamanla giderilebilecek sorunlar olarak görüyor ve bu nedenle de normal karşılıyor olabilirler.

Bu konuda yapılan diğer araştırmalar gibi bu çalışmanın da alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Gerek öğretmenler arasında, gerek veliler gerekse de akademik çevrelerce uygulanmakta olan bitişik eğik yazı uygulamasına ilişkin tartışmalar halen süregelmektedir. Benzer konularda çalışma yapmayı düşünen araştırmacılara; bitişik eğik yazı uygulamasında aksayan yönler, öğrenci ve öğretmenler tarafından uygulamada yaşanan sorunlar, sorunların nedenleri yeniden ele alınıp nitel, nicel ya da karma desenli araştırmalar yapmaları önerilebilir. Buralardan elde edilen sonuçlar doğrultusunda ilköğretim Türkçe programı yeniden güncellenebilir. Uzun vadede ortaya çıkan sonuçlar değerlendirilerek geri dönütler alınabilir. Böylece ömür boyu kullanılacak olan ve bir bakıma kişiliğin göstergesi olan bitişik eğik yazı uygulaması sağlam temeller üzerine inşa edilerek tam manasıyla amacına ulaşabilecektir.

KAYNAKÇA

- Akyol, H. (2008). **Türkçe ilkokuma yazma öğretimi**, PegemA Yayıncılık: Ankara
- Akyol, H., & Temur, T. (2008). Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Cümle Yöntemi ile Okuma Yazma Öğrenen Öğrencilerin Okuma Becerilerinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 5(9), 79-95.
- Aytan, T., Güney, N ve Gün, M. (2010). İlköğretim birinci kademedeki bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. **9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu**. Elazığ. 1111-1114.
- Balcı, A. (1995). **Sosyal bilimlerde araştırma**. Ankara: 72 TDFO Bilgisayar- Yayıncılık San. Tic. Ltd.Şti.
- Başaran, M. ve Karatay, H. (2005). Eğik El Yazısı Öğretimi. **Milli Eğitim Dergisi**,33(168).
- Baydik, B., & Kudret, Z. B. (2012). Öğretmenlerin Ses Temelli Cümle Yönteminin Etkilerine ve Öğretim Uygulamalarına İlişkin Görüşleri. **Journal of Faculty of Educational Sciences**, 45(1), 1-22.
- Belet, S. Ve Yaşar, S. (2007). Öğrenme Stratejilerinin Okuduğunu Anlama ve Yazma Becerileri ile Türkçe Dersine İlişkin Tutumlara Etkisi. **Eğitimde Kuram ve Uygulama**. 3(1), 69-86.
- Bonny, A. M. (1992). Understanding And Assessing Handwriting Difficulties: Perspective From The Literature. **Australian Occupational Therapy Journal**. 39, 7-15.
- Bogdan, R. C., & Biklen, S. K. (1992). **Qualitative research for education. An introduction to theory and methods**. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Coşkun, E. ve Coşkun, H. (2014). İlkokul ve ortaokullardaki bitişik eğik yazı uygulamalarına ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri. **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 11(26), 209-223.
- Çelenk, S. (1999). **İlkokuma yazma öğretimi**. Artım Yayınları. Ankara.
- Çelenk, S. (2003). **İlkokuma yazma programı ve öğretimi**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demir, O., & Ersöz, Y. (2016). 4+ 4+ 4 Eğitim Sistemi Kapsamında Sınıf Öğretmenlerinin İlkokuma ve Yazma Eğitiminde Yaşadıkları Güçlüklerin Değerlendirilmesi. **Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry**, 7(1), 1-27.
- Duran, E. (2011). Bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerine ilişkin öğretmen görüşleri. **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 30(2), 55-69.
- Duran, E. (2015). Lise öğrencilerinin bitişik eğik yazı kullanım durumları. **The Journal of Academic Social Science Studies**. 38, 49-59.
- Durmuşçelebi, M. ve Avcı, Ö.Y. (2014). İlköğretim öğrencilerinin bitişik eğik yazıyı kullanma düzeyleri. **Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turki**. 9(3), 601-618.
- Durukan, E., & Alver, M. (2008). Ses temelli cümle yönteminin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, 1(5), 274–289.

- Engin, G. (2006). İlk okuma yazma öğretimi uygulamalarında öğretmen görüşleri ve yaşanan sorunlar. **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi** (509-516). Gazi Üniversitesi, Ankara: Kök Yayıncılık.
- Güneş, F. (2007). **Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma**. Ankara: Nobel Yayın.
- Kadioğlu, H. (2012). Bitişik eğik yazıya ilişkin öğrenci görüşleri, **Akademik Bakış Dergisi**,31, 1-10.
- Karasar, N., (1999). **Bilimsel araştırma yöntemi**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kazu, H. ve Ersözlü N. Z. (2006). Yeni Müfredatla Gelen Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Öğretmen Görüşleri. **Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi**. Ankara: Kök Yayıncılık, 237-247.
- MEB, (2005). **Türkçe öğretim programı (1-5. Sınıflar)**. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü
- Nuendorf, K.A. (2002). **The content analysis guidebook**. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Öz, M. ve Çelik, K. (2015). **Uygulamalı İlkokuma Yazma Öğretimi**. (Geliştirilmiş 7. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Raimes, A. (1983). **Techniques in teaching writing**. London.
- Şahin, A. (2012). Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Karşılaşılan Problemler. **Eğitim ve Bilim**. 37(165), 168-179.
- Tok, Ş. (2001). İlkokuma yazma öğretiminde kullanılan yöntemlerindeki değerlendirilmesi. **Eğitim Yönetimi**, 26. 257-276.
- Tok, Ş.,Tok, T. N. ve Mazi, A. (2008). İlkokuma yazma öğretiminde çözümleme ve ses temelli çözümleme yöntemlerinin değerlendirilmesi. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi**, 53, 123-144.
- Turan, M. ve Akpınar, B. (2008). İlköğretim Türkçe dersi ilkokuma-yazma öğretiminde kullanılan ses temelli cümle ve bitişik-eğik yazı yöntemlerinin değerlendirilmesi. **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 18(1), 121-138.
- Uğuz, S. (2006). **Ses temelli cümle yönteminin öğretmenler tarafından algılanma biçimleri ve uygulamada karşılaşılan güçlükler**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ünüvar, P. ve Çelik, K. (1999). **İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı- İlkokuma Yazma Öğretimi Modül 5**. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Yıldırım, K. ve Ateş, S. (2010). Sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretim uygulamalarına ilişkin görüşleri. **Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**,5, 57-71.
- Yıldırım, A., Şimşek, H., (2008). **Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri**. 5. Baskı. Ankara: Seçkin Yayınevi.